ภาษาไทย

รหัสโครงการ: RDG5710006

ชื่อโครงการ: การพัฒนารูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิการศึกษา

วิชาชีพ

นักวิจัย: 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชัย รามวรังกูร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) อาจารย์ ดร. นลินรัตน์ รักกุศล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail Address: feduacrk@ku.ac.th, fedunrr@ku.ac.th

ร**ะยะเวลาโครงการ:** 2 ธันวาคม พ.ศ. 2556 - 1 ธันวาคม พ.ศ. 2557

รายงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบ และแนวทางการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพในต่างประเทศ 2) ศึกษาปัจจัยเงื่อนไขของระบบการเทียบโอน มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพของสถานศึกษาทางด้านการอาชีวศึกษา และ 3) กำหนด รูปแบบการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพของสถานศึกษาทางด้านการ อาชีวศึกษา ผลการศึกษาเอกสารพบว่ารูปแบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อคุณวุฒิการศึกษา วิชาชีพในสหภาพยุโรป อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และมาเลเซีย นั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์การ เรียนรู้ มาตรฐานอาชีพ วิธีการวัดผล และการตรวจสอบและรับรองผล โดยการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์นั้นมีการนำระบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) มาใช้เพื่อให้ผู้ต้องการเทียบโอนสามารถนำ ผลการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยมาเทียบโอนเป็นหน่วยกิตและเก็บสะสมไว้ใช้ในศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น โดยมีหน่วยงานกลางของรัฐเป็นผู้ดูแล การศึกษาปัจจัยเงื่อนไขของระบบเทียบโอนมาตรฐาน ฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหาร สถานศึกษา และหัวหน้าแผนกจำนวน 2,066 คน และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการหมุนแกนแบบตั้ง ฉากประเภท VARIMAX พบว่าปัจจัยเงื่อนไขมีความสัมพันธ์ และความเหมาะสมในการจัดกลุ่มปัจจัยอย่างมี ้นัยสำคัญทางสถิติ และจัดกลุ่มปัจจัยเงื่อนไขของระบบการเทียบโอนประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านความร่วมมือของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกับหน่วยงานต้นสังกัด ด้านความพร้อม สถานศึกษาอาชีวศึกษา และด้านความร่วมมือของสถานประกอบการและความพร้อมของคณาจารย์ ผลการ สนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 48 คน จากการเลือกแบบเจาะจงเพื่อการกำหนดรูปแบบการเทียบโอน มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อคุณวุฒิวิชาชีพที่เหมาะสมกับประเทศไทย พบว่า รัฐจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลาง รับผิดชอบในการเทียบโอนมาตรฐานฝีมือแรงงานสู่คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพโดยการผ่านสารสนเทศรายบุคคล และรายสถานศึกษาอาชีวศึกษา การนำระบบสะสมหน่วยกิตมาใช้เพื่อเทียบโอนความรู้ ทักษะของผู้ที่ผ่านการ ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมทั้งความรู้ และประสบการณ์เดิม เพื่อเทียบเป็นหน่วยกิตและเก็บสะสมไว้ใช้ ้ในการศึกษาต่อในระดับที่อาชีวศึกษา โดยเทียบกับสมรรถนะรายวิชา ทั้งในหมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต และวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ต้องมีการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการเทียบโอน

คำสำคัญ: การเทียบโอน มาตรฐานฝีมือแรงงาน คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพ การสะสมหน่วยกิต และ อาชีวศึกษา

English

Project Code: RDG5710006

Title: The Development of Accreditation of Occupational Skill Standards Model

for Vocational Education Qualification

Researcher: 1) Assist. Prof. Anuchai Ramwarungkura, Ph.D. Kasetsart University

2) Nalinrat Rakkusol, Ph.D., Kasetsart University

E-mail Address: feduacrk@ku.ac.th, fedunrr@ku.ac.th

Period: December 2, 2013 – December 1, 2014

The purposes of this study were to (1) synthesize the model and guidelines for accreditation of prior experiential learning for vocational education qualification in foreign countries; (2) study the supporting factors of accreditation of occupational skill standards for vocational education qualification of vocational colleges; and (3) identify an accreditation of occupational skill standards model for a vocational education qualification. The research findings from synthesized articles and research publications showed that the model of accreditation of prior experiential learning for a vocational education qualification in European Union, England, United State of America, and Malaysia were different. There are four important components such as, learning outcomes, occupational standards, assessment methods, and validation. In aforementioned countries, credit accumulations or credit bank system was used for transferring learning outcomes from formal, non-formal and informal education and transfer credits for pursuing high education. The system was under federal supervision. The second objective was conducted via a questionnaire survey. The data was collected from 2,066 school administrators, and head of education departments. The data were analyzed using Factor Analysis, Principal Component Analysis and Orthogonal rotation (VARIMAX). The findings from the survey research indicated four clusters of supporting factors which are school administrators, cooperation between Department of skill development and the affiliated agencies of vocational colleges, readiness of vocational colleges, and cooperation of entrepreneurs and readiness of vocational teachers. The focus group, consisted of 48 experts, was conducted, to identify occupational skill standards model for vocational education qualification. The outcome from the focus group was consensus. It was necessary to have a regulatory agency responsible for accreditation of occupational skill standards for a vocational education qualification by using individual and colleges' information. A credit bank system could also be used for transferring knowledge and skill. Those workers who passed the certificate of occupational skill standards and knowledge interchange in order to further study in higher vocational education. The result also showed that it was possible for workers to compare skill and knowledge credits into competency credits for selected subjects. The selected subjects could be professional skill field, life skill or elective subjects. The collaborative between related agencies should be promoted for knowledge and skill transfer.

Keywords: Accreditation, Occupational Skill Standards, Vocational Education Qualification, Credit accumulations, and Vocational Education